

ВЪНШНА ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ^{1,2}

януари – ноември 2015 г.

Износ

За януари – ноември 2015 г. износът (*FOB*) възлиза на 21 431.3 млн. евро, при 20 354 млн. евро за същия период на 2014 г., което представлява увеличение с 1077.3 млн. евро (5.3%).

По начин на използване

Основен принос за нарастването на износа за януари – ноември 2015 г. на годишна база имат групите *други инвестиционни стоки* (с 334.8 млн. евро, 37.1%), *други суровини и материали* (с 206.4 млн. евро, 10.1%), *електричество* (със 148.8 млн. евро, 42.9%) и *храни* (със 132 млн. евро, 12.1%). Намалява износът на групите *петролни продукти* – с 427.5 млн. евро (19.4%) и *чугун, желязо и стомана* – със 131.8 млн. евро (25.4%).

По стокови групи³

По стокови групи най-голямо повишение на износа за януари – ноември 2015 г. на годишна база се наблюдава при *електрически машини и апарати* (Глава 85) с 358.6 млн. евро (20.8%). Намалява износът на групите *минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация* (Глава 27) с 284.5 млн. евро (11%), както и на *чугун, желязо и стомана* (Глава 72) със 131.8 млн. евро (25.4%) на годишна база.

Основни търговски партньори и региони

■ Европейски съюз

• Износът за Европейския съюз нараства на годишна база с 1050.5 млн. евро (8.3%), като делът му в общия износ се увеличава от 62.5% за януари – ноември 2014 г. до 64.2% за същия период на 2015 г.

• Най-много нараства на годишна база износът за *Германия* – с 226.8 млн. евро (9.2%), за *Италия* – със 136.4 млн. евро (7.3%) и за *Румъния* – със 120 млн. евро (7.4%). Намалява износът за Белгия с 28 млн. евро (3.4%).

¹ Частта *Външна търговия на България* от материала *Платежен баланс на България* обхваща отчетен период с един месец по-кратък от този за платежния баланс. Съгласно Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета за статистиката на Общността, НСИ предоставя на ЕВРОСТАТ детайлни данни за изпращанията и пристиганията на стоки в рамките на ЕС (Интрастат) в срок до 70 дни след изтичането на отчетния месец (виж методологическите бележки).

² С шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008)* се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги (Виж прессъобщението за платежния баланс за февруари 2015 г.). По-подробна информация за тези методологически промени има в материала *Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция* на интернет страницата на БНБ.

³ Стоковите групи включват глави от *Комбинираната номенклатура (Евростат)*.

▪ Държави извън Европейския съюз

• Износът за държавите извън Европейския съюз се увеличава на годишна база с 26.8 млн. евро (0.4%), като делът му в общия износ намалява от 37.5% за януари – ноември 2014 г. до 35.8% за същия период на 2015 г.

• Най-голям принос за нарастването на износа има този за САЩ (ръст от 60.4 млн. евро, 21.3%) и Сърбия (с 52.6 млн. евро, 15.8%). Намалява износът за Сингапур (с 202.4 млн. евро, 37.8%), за Гибралтар (със 150.2 млн. евро, 92%) и за Русия (със 126.6 млн. евро, 25.6%) на годишна база.

▪ Страни с най-голям дял в износа

• Най-голям дял в общия износ има износът за Германия (12.6% от общия износ, 2705 млн. евро), за Италия (9.3%, 1998.9 млн. евро), за Турция (8.7%, 1854.5 млн. евро) и за Румъния (8.2%, 1750.4 млн. евро).

Влияние на физическите обеми и цените върху изменението на износа и вноса на избрани стокови групи¹

(млн. евро)

	Изменение на годишна база за януари - ноември 2015 г.		
	общо	дължащо се на влиянието на фактор:	
		количество	цена
Износ			
<i>Петролни продукти</i>	-427.5	283.3	-710.8
<i>Цветни метали</i>	109.2	53.5	55.6
Внос			
<i>Суров петрол и природен газ</i>	-574.3	256.1	-830.4
<i>Цветни руди</i>	54.0	23.8	30.3

¹ По начин на използване.

Отрицателният знак (-) показва намаление на приходите от износ/разходите за внос на стоки.

Внос (CIF)

Вносът (CIF) за януари – ноември 2015 г. възлиза на 24 221.4 млн. евро, при 23 883.9 млн. евро за същия период на 2014 г., което представлява увеличение с 337.4 млн. евро (1.4%).

По начин на използване

Основен принос за нарастването на вноса (CIF) за януари – ноември 2015 г. на годишна база имат групите *други суровини и материали* (с 209.4 млн. евро, 12%), *транспортни средства* (със 128.8 млн. евро, 12.3%) и *храни, напитки и цигари* (със 122.1 млн. евро, 8.3%). Намалява вносът на групите *суров петрол и природен газ* (с 574.3 млн. евро, 17.4%) и *други енергийни ресурси* (с 395.6 млн. евро, 31.2%).

По стокови групи

Най-голямо увеличение на вноса (*CIF*) за януари – ноември 2015 г. на годишна база се наблюдава при *автомобилни превозни средства* (Глава 87) – ръст от 292.8 млн. евро (20.4%) и *електрически машини и апарати* (Глава 85) – с 231.5 млн. евро (11.8%). Вносът основно намалява при групата *минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация* (Глава 27) – с 985.6 млн. евро (20.6%) и при *изделия от чугун, желязо или стомана* (Глава 73) – с 311.7 млн. евро (38.5%).

Основни търговски партньори и региони⁴

▪ Европейски съюз

- Вносът от Европейския съюз нараства на годишна база със 751 млн. евро (6.2%), като делът му в общия внос се увеличава от 50.4% за януари – ноември 2014 г. до 52.8% за същия период на 2015 г.

- Най-много нараства на годишна база вносът от *Германия* – с 212.5 млн. евро (8.1%), от *Италия* – със 121.6 млн. евро (7.3%), от *Полша* – с 97.1 млн. евро (14%) и от *Холандия* – с 94.9 млн. евро (23.7%) Намалява вносът от *Гърция* със 100.6 млн. евро (9.4%).

▪ Държави извън Европейския съюз

- Вносът от държавите извън Европейския съюз се намалява на годишна база с 413.6 млн. евро (3.5%), като делът му в общия внос се понижава от 49.6% за януари – ноември 2014 г. до 47.2% за същия период на 2015 г.

- Най-голям принос за намалението на вноса има този от *Русия* – спад от 850.5 млн. евро (22.5%), докато вносът от *Китай* се повишава със 125.5 млн. евро (7.8%).

▪ Страни с най-голям дял във вноса (*CIF*)

- Най-голям дял в общия внос (*CIF*) има вносът от *Русия* (12.1% от общия внос, 2923.7 млн. евро), *Германия* (11.7%, 2836.6 млн. евро), от *Италия* (7.4%, 1795 млн. евро) и от *Китай* (7.2%, 1744.4 млн. евро).

⁴ По страна на произход на стоката.